

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült
„Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: egyelőre vasárnaponként.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14
kor. Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Karácsony.

Fogadunk örömmel, fogadunk reménységgel szép karácsony ünnepe! A nap, amelyen Jézus megszületett, minden időknél által az újjászületés, a megújulás napja lesz nekünk és mi szívünk szerint megünnepelni fogjuk azt minden időben. Mert a világot megváltó keresztvallásának legderűsebb, örvendetes emlékezőse a karácsony. Ezen a napon egyezer kilencszáz és egy esztendővel ezelőtt, boldogok valának és örvendének ők valamennyien, akiket később oly borzasztó szomorúságok érték: a kis Jézus, az ő szent anyja és a többi szereplői a világ legnagyobb drámájának.

A csodás ihlet, mely palotában és kunyhóban egyaránt megszállja az emberek szívét, midőn elmerülnek a jászolban született világ megváltójának emlékében, gyönyörű bizonyossága annak, hogy az emberek egyenlőknek születtek. Az állam, a társadalom az ő intézményeivel falakat és áthidalhatatlannak látszó mélységeket alkotott az emberek közé; de az együttes érzés, melylyel a milliók és milliók szent alázattal elragadtatva borulnak le ama betlehemi jászol előtt, megczáfolja a külömbégeket, melyeket az emberek alkottak egymás között. Gyarló földi dolog a vagyon, rang és megkülömböztetés, de isten örökké tartó munkája az egyenlőség. Isten előtt egyenlők vagyunk, csak egymás között vagyunk nagyok és kicsinyek, hatalmasak és gyöngék.

A gazdag lenézi a szegényt, a szegény gyűlöli a gazdagot, de amikor eljön a szent karácsony ünnepe, a glória, mely ott ragyogott a betlehemi jászol fölött, beleragyo a szivekbe, eloszlatja a büszkeséget és gyűlöletet s egyek vagyunk a jászolban született megváltó imádságában és a hozzá érzett véghetetlen szerelemben.

Nyilvánvaló, hogy ebből az

egységes érzésből fakadt a tudat, hogy karácsony a szeretet ünnepe. A szeretet, amely mint egy második istenség eszméje tartja átölelve és fűzi egymáshoz az emberek összességét, leghatalmasabban most lobog elő az emberi szenvedelmek kohójából. Miközben fény és ragyogás hirdeti mindenfelé a nyilvánosság előtt a megváltó születését, a szívek mélyeséges rejtekei megnyílnak, hogy befogadják a részvétet és a jótékony-ság gyakorlásának szükséges voltát. A nyomor és szenvedés sötét tanyáit beragyogja az emberszeretet, amelyet Ő hirdetett, a melyért Ő halt meg a keresztfán. Akinek módja van rá, jót tesz ma a szegényekkel.

A jótékony-ság csodás melegséget kölcsönöz a vallási ünnepnek. Az istenség magasztos imádsághoz megragadóan simul hozzá az ember legnemesebb szenvedelme, a szeretet és a kettő, amely föntartja a világot, együtt párhuzamosan haladnak a nagy uton, mely az emberi-ség boldogulásához vezet . . .

Ó be kár, hogy csak karácsonykor van így! Ha elmúlik a gyönyörű ünnep, széjjel válik a kettőnek utja s másképpen hirdetik a vallást és másképpen az emberszeretetet, sőt sokszor van úgy, hogy egyik a másik ellen tör. Az élet küzdő porondján harcz folyik a kettő között, különösen most, amikor az emberszeretet nevében vakító, sőt elvakító fénynyel lobogtatják a tudomány fáklyáit. Új apostolok keltek föl, akik úgy akarják felépíteni a jövőt, hogy lerombolják a múltat.

Igy aztán uttalan utakon tévelygünk. Kétségeink megerősödnek s lelkünk elbágyad. Homályos köd üli meg az emberiség czélját s mi minduntalan eltévedünk a ködben. Nem értjük meg, miért teremtődünk, nem vagyunk tisztában a boldogság problémájával, dacára annak, hogy a boldogságért folyó küzdelem csak a sirnál szűnik meg. Rossz szenvedélyeink szabadon törnek elő, irigy-

kedés, gyűlölet és önzés a rugója nagyon gyakran az ember cselekedeteinek. Ártunk egymásnak, hogy használhassunk magunknak.

Csak karácsonykor oszlik el a világ keserősége és sötétsége, szeretjük egymást s jót teszünk, vagy legalább jót akarunk tenni és elpihen az önzés harcza.

Karácsony szelleme, világ megváltása, miért nem maradsz velünk az egész esztendőn keresztül?

Mandatum vagy főispáni szék?

Rónay Jenő torontáli főispán országos feltűnést keltett a megye őszi közgyűlésén tett ama kijelentésével, hogy megválik a főispáni széktől és mandátumot vállal. Mindenki tudta azt akkor, hogy ez a nyilatkozat nem a saját elhatározásán alapszik. Erre vezethető vissza az a siri csend, melylyel a megyebizottság a nem mindennapi érdekű jelenetet fogadta. Egy távozóban levő főispán elvesziti varázs erejét.

Nem sokkal erre, t. i. a nagyszentmiklósi fiasco után, a mikor Jurkovich Ottmárnak az a terve, hogy abban a kerületben jelöljék, a választók egy tekintélyes részében a legélénkebb visszahatást keltette, a közgyűlési kijelentését megtoldotta azzal a szintén országos derűtséget keltett kijelentéssel, hogy rá nézve az volna a legkívánatosabb és legkellemesebb, ha minél több kerület jelölné.

Ez a legalább is különös és mindenféle magyarázatra alkalmas magaviselet nem maradhatott eredmény nélkül, ami természetesen csak ő reá lehetett szomorú.

Ezután a kormány, még ha tán eredetileg nem is lett volna ilyen gonosz szándéka, nem tehetett egyebet, mint hogy távozását csak időkérdésnek tekintse.

Sivár, kilátás nélkül való volt a helyzet a másik oldalon is. A kerületek épen nem siettek mandátu-

az egyntlen, minden részében független, szókimondó fővárosi napilap.

Szerkeszti: Dr. Pálya Ede.

Vezércikkei a legjelesebbek. Egyéb cikkei a politika és társadalmi élet napi jelenségeivel foglalkoznak. Hirrovata a legjobb és legtekélyesebb. Külföldi rovata a nagyvilág eseményeivel számol be. Tárcaí és regényei a legjobb írók művei.

A Magyar Szó

Előfizetési ár: negyedévre 7 korona, egy óra 2 k. 40 f. Mutatványszámot egy hétig küldünk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapestben, IV., Sarkantyus-utca 3. szám.

muk felajánlásával. Az általa diadalmasan megválasztott képviselők sem vetélkedtek a kerület átengedésében. Természetes dolog, hogy a főispán mérhetetlen naivitásának erősen csalódnia kellett.

A helyzet veszedelmesen kezdett akként alakulni, hogy a főispán két szék között a pad alatt marad.

De most mintha fordulat állana be a dolgok menetében.

A Nagybecskereken dec. 20-án megtartott pártszervező gyűlésen Paulinyi Sámuel ág. ev. lelkész vonta a főispáni kérdésre a közfigyelmet. Amit az októberi közgyűlés, mely bizonyára hivatott lett volna rá, elmulasztott, azt ezen a teljesen illetéktelen helyen igyekezett jóvá tenni, t. i. a pártgyűlésen fejezte ki roppant halványan, ugyszólván kényszeredve, a ragaszkodásból folyó tiszteletet. Hát ezt még lehetne érteni. Jobb későn, mint soha. De a mi ezután történt, azt igazán nem értjük.

A tisztelt lelkész ur azt indítványozta, hogy egy küldöttség menesztessék a főispánhoz, mely őt a főispáni állás megtartására felkérje. És a küldöttség elmegy és a jó Nikolits báró lelkéből szólván, kéri egészen komolyan a főispánt, hogy maradjon meg „a mi jó főispánunknak“. A főispán pedig megindult hangon, de diplomatikusan válaszolt, hogy mi fog történni, arról még nem nyilatkozhatik.

Most már micsoda komédia játszás ez? Hát a torontáli főispáni szék sorsa egy pártszervező gyűléstől, Paulinyi tiszteletes urtól és épen az ingadozó főispán elhatározásától függ? Nikolits Fedor báró nagy befolyású ember, a kinek megadatott a hatalom, hogy főispánt teremtsen és buktasson, de hát az ő tudása szerint szabad és lehet az ilyen dolgoknak sokadalmakon történni?

A ki ezt a tüntetést kitalálta, nem lehetett valami nagyon jó barátja a főispánnak. Mert az kétségtelen, hogy egy ilyen par excellenciam személyi és bizalmi kérdésben

nem lehet a kormányra sokadalmak tüntetésével hatni. Sőt bizonyosra lehet venni, hogy ennek épen az ellenkező eredménye lesz. Hova jutna az állami kormányzat, ha a főispáni állások betöltésénél ilyen alakban nyilvánuló befolyásoknak helyet engednének. Hiszen ha ez sikerülne a torontáli szabadelvű pártnak ma, holnap a vásárhelyi szocialisták általánának elő hasonló jámbor óhaj-tással.

Ez a lépés tehát sorakozik a többihez, mert úgy látszik meg vagy on irva, hogy a főispánnak minden újabb dolga a baklövés jegyében fogantatik.

Hogy mi idézte elő azt a fordulatot, azt nem tudjuk, de hogy kellett valaminek a kulisszák mögött történnie, az bizonyos. Annyi kétségtelen, hogy a torontáli képviselők nem nézhették jó szemmel a főispánnak azt az igyekezetét, hogy minél több kerületben felléptessék, mert elvégre is egyiknek sem lehet kellemes olyan ellenféllel venni fel a küzdelmet, mint Rónay. Természetes megoldásnak mutatkozott tehát, hogy Rónay vonja be a választási zászlót, és maradjon meg ott, a hol van. Hogy ez megtörténhessék, ahhoz természetesen a Széll Kálmán beleegyezése szükséges.

Tettek-e erre nézve valamely kísérletet vagy sem, azt természetesen tudni nem lehet. De a tényekből lehet következtetéseket vonni. Ha ugyanis Rónay, vagy az őt támogató torontáli képviselők tettek arra kísérletet Széll Kálmánnal, hogy továbbra is megmaradjon a főispáni székben, úgy teljesen kizártnak kell tekinteni azt, hogy ez a kísérlet sikerült, mert akkor a becskeréki tüntetés nem történik meg, mivel semmi szükség nem lett volna rá.

Most már azután igazán nem tudja Rónay, hogy melyik esett tőle messzebb: a mandatum-e vagy a főispáni szék.

Pártszervekedés Torontálban.

Nicolics Fedor báró a torontál-megyei szabadelvű párt elnöke folyó december hó 20. napjára értekezletet hívott össze, Nbecskerekre, melynek célja a megyei szabadelvű párt szervezése volt, nem azért, mintha erre szükség lett volna, mert hiszen, a mint a nemes báró mondja, a párt nem hogy meggyöngült volna, hanem a volt nemzeti párttal még megerősödött, de mert az új választások küszöbén ezt célszerűnek találta.

Ez a szervezkedés annak rendje és módja szerint meg is történt.

Nicolics Fedor báró az értekezletet megnyitotta, Stassik Ferencz dr. beszélt magyarul, dr. Mangold Samu németül és Krsztics János szerbül.

Megalakított a központi választmány a következőképen.

Elnök: Br. Nikolits Fedor v. b. t. t. (Rudna).

Alelnökök: Csávossy Ignác (Csávós), dr. Kiss János (Nagybecskerek), Várnay Imre (Zsombolya).

Pénztáros: Weisz Izsó (Nagybecskerek).

Jegyzők: Dr. Brájjer Lajos (Nagybecskerek), dr. Várady Imre (Nagybecskerek).

A vidéki pártok szervezésére választott küldöttségek tagjai:

Nagybecskerek: Franz J. L., Klein Mór. dr. Stassik Ferenc, Sztraity György (Nagybecskerek).

Nagykikindai: Jankó Agoston, Kasztory János, Kikindai Ferenc, Wlachovits György.

Bégaszentgyörgy: Grosz Ferenc (Bégaszentgyörgy), Kiss Kálmán, Balás Iván (Aradac), Petrovits István (Jankahid). Gaál Imre, Lussza Péter (Torák), Winkler Ignác (Ecska).

Lovrin: Becker János (Billéd), Hartner József (Szt.-Péter), Hegedüs Antal (Sárafalva). Nyegrú Virgil (Egres).

N.-Kömlös: Ehrling Miklós (N. Teremia), Frekot Miklós (N.-Teremia), Heim Kristóf (Mokrin), Mesterovits István (Bocsár), Mikuleszku Pál (N.-Kömlös), Vogl István (N.-Kömlös).

N.-Sz.-Miklós: Jurkovits Othmár (N.-Sz.-Miklós), Korek János (N.-Sz.-Miklós), Oprean Terentie (Csanád). Simonsich Géza (N.-Sz.-Miklós).

Ozora: Korsós Elemér (Alibunár), Milos

— A költőnek, kit a „nagy“ névvel ruháztunk fel, két szigorú kritikusa van. Az egyik saját kora, a melyben él, a másik, — a sokkal szigorubb, mert megvesztegethetetlen — az idők folyása: az utókor. Nagy embere, nagy költője, államférfia hadvezére minden kornak van, — az utókor nagyon kevés.

Azt a kort, melyben Vörösmarty élt, melynek lángszavú költője volt, a történelemben és az irodalomban egyaránt reformkornak nevezzük. Ennek a nagy, a hazát újja szülő kornak Vörösmarty volt a költői megtestesülése. A nemzet vigasztalan éjszakájába, e lelkevesztett némaságba fátylát lobbantott; a régi dicsőség felidézése a sok százados sirból, reménységgel és vágyakozással töltötte a szívét csordultig: hogy Magyarország, a mely dicső, szabad volt: legyen ismét! A költészet tetté vált itt, valamint Széchenyiben a tett költészet magasztosult.

Mint a viharos éj villáma a vaksötétben merült tájat: úgy világította meg a nemzet multját, jövőjét, fájdalmát, reményét a

Tárca.

Emlékbeszéd.

Az áll. főgymnasium Vörösmarty ünnepélyén mondta Albert János főgymn. tanár.

Mélyen tisztelt ünnepelő közönség!
Kedves ifjuság!

Összegyűltünk mi is, hogy együttérző szívünk melegevel részt vegyünk az emlékezet szívből kiindult ünnepében, melyet a magyar nemzet osztatlan lelkesedéssel rendezett a nagy költő, Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóján; hogy a költő halhatatlan szellemének hatalmas szárnyacsattogását hallgatva, lobogóbb lángra gyujtsuk lelkünkben a hazaszeretet magasatos oltárának izzó tüzét, a mely oltár körül az egész nemzet áhitat emelte ajkkal éneklő a költő örökéletű dalát:

Hazádnak rendületlenül
Légy hive oh magyar!

A költő ünnepeljük, a kit az a viharos évszázad szült, mikor az új „isten ostroma“

a francziák Napoleonja osztogatta a földön iszonyu csapásait, melyektől megrendült a föld s melyek alatt halomra dőltek az európai korhadt államrendszer alkotásai. A költőt ünnepeljük, a ki elcsüggedt nemzetének, mely már-már „nem lelé honját e hazában“, — ifju vérelángzó hevével tártta fel a dicső multat, hogy benne mint tiszta kristály tükörben ismerje föl önmagát, s a mult dicső emlékeitől hevítve tanuljon meg bizonni a szebb jövőben. A költőt ünnepeljük, a ki, midőn nemzete az ő ébresztő szavára a szívét fogó álomból felocsudott, egy próféta ihletével jelölte ki nemzete számára az eszményeket, melyekért hevülnie, a célokat, melyeket maga elé tűznie, az utakat, melyeket rendületlenül követnie kell. És ünnepeljük a költőt, a ki oly hatalmas erővel, oly szívetfogó bájjal szólott nemzetéhez nemzete nyelvén, a milyennel előtte sohasemki.

— És ünnepli a költőt az a nemzet, mely megértette a hozzá intézett szót, kitörölhetetlenül szívébe véste azt, s új ezredévbe fordult állami életében biztos világitó szövétnekének vallja ma is.

Kornél (Ozora), Sigmund József (Réva-Uj-falu), dr. Tolveth Rezső (Alibunár).

Párdány. Fendler Károly (Módos), Jenovay Imre (Szerb-Ittebe), Szavu János (Bodba), Zsiross József (Módos).

Pancsova: Ambrózy Sándor (T.-Vásárhely), Bohus Károly (Franzfeld), Mihályffy Miklós (Glogon), Paulini Sámuel (Antalfalva), Sztujnov Miklós (Dolova), Zatkalik Károly (Hertelendfalva).

Törökbecse: Istvánffy István (T.-Becse), Urbán Péter (T.-Becse), Rankovits István (T.-Becse), Tószögi Aladár (T.-Becse).

Török-Kanizsa: Bolgár István (T.-Kanizsa), Tallián Jenő (T.-Kanizsa), Oross Mátyás (T.-Szt.-Miklós), Drázsits Szevetozár (Szerb-Keresztur), Schulte Vilmos (T.-Kanizsa).

Maga a választmány 600 tagból áll.

Az alakulás sablonszerűségének az adott érdekességet, hogy Paulinyi lelkes indítványára, küldöttség kérte fel a főispánt arra, hogy maradjon meg főispáni állásában.

Ezzel az érdekes jelenetével a szabad-elyű sokadalomnak lapunk más helyén foglalkozunk. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy szívesen maradna már a főispán, de úgy látszik azt tapasztalja, hogy ötlet már vizik

ban annál nagyobb dicsősége az ifjúságnak, hogy ünnepélyével a nagy számban megjelent közönség figyelmét és érdeklődését mind végig le tudta bilincselni.

A gazdag és változatos programban csak két pont volt tanár kezében. Albert János tanár mondott emlék beszédet és Vakarcs Kálmán tanár olvasta fel Vörösmarty életrajzát. Az ünnepély programjának többi részét, 10 számot, egészen az ifjúság szolgáltatta. Nem akarunk banális dicséreket hangoztatni. De kötelességünk a közönség ítéletét hiven visszaadni. Mindenkit meglepett az ünnepélyen szereplő ifjaknak korukat meghaladó intelligenciája. Az énekkar, alig kétheti foglalkozás után a legteljesebb precizitással adott elő négy darabot. Franz János, Varró Endre, Vásárhelyi Pál és Brummer Pál elsőrangú szavalóknak, Sebestyén Pál pedig kitűnő zongorázónak bizonyult, Grób Iván záró beszédével valósággal meglepte a hallgatóságot.

Az ünnepély minden ízében sikerült. A hallgatóság gyakran és kitartóan ismétlődő tapsait és éljenzését mindenki megérdemelte. A tanári kar pedig büszke lehet arra a tanuló ifjúságra, mely ezt az ünnepélyt megteremtette.

Kinevezés. Torontál vármegye főispánja Rónay Jenő, Kád György városi adóhivatali tisztviselőt Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városhoz első osztályú számtisztvé nevezte ki. Kada Györgyben a helybeli városi adóhivatal egyik legszorgalmasabb munkását vesztí el.

Adakozás Vörösmarty szobrára. Az áll főgymnázium f. h. 16-án megtartott Vörösmarty emlék ünnepén a közönség önkéntes adományaiból 65 korona 68 fillér gyűlt össze, a mely összeget a gymnasium igazgatósága fele részben a Révai-kör alapítójához csatolta, fele részben az ifjúság gyűjtésével együtt a költő szobrára a szoborbizottság kezéhez juttatta.

Áthelyezés. Ö Felsőge a király dr. Szász Béla kir. törvényszéki bírót a pestvidéki kir. törvényszékhez saját kérelmére helyezte át. A távozó tiszteletére barátai szom-

dutunk, ha a dicső mult nagy alakjain akar elmerengeni lelkünk.

Kunyhótól a palotáig még ma is töle tanuljuk a hazaszeretetet szent ígét, a szent intelmet, hogy „a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely”. Az ő jós lelke fejezte ki legtömöbben nemzeti jellemünk legszilárdabb vonását, a koronás király iránti törhetlen hűséget:

„A legelső magyar ember a király érte minden honfi karja készen áll, — de „Addig éljen, míg a honnak él!”

És ha „megnehezül az idők viharos járása felettünk”; ha zúgó vihar rombadöntéssel fenyegeti ezredéves nemzeti létünket; ha súlyos kereszt nehezedik sorsuldótté vállunkra: csüggedő szívünk akkor is hozzá fordul, s csüggedetlen hittel hirdetjük:

Még jöni fog, még jöni kell

Egy jobb kor, mely után

Buszó imádság epedez

Százszekrek ajakán...

Az utókor itélt!

Ez az ünnep nem a holt költőnek, nem a letűnt kor nagy költőjének szól, hanem szól a jelen, jövő, minden idők örökéletű dalnokának, Vörösmarty Mihálynak!

baton este a Kasch szállóban busulakomát rendeztek.

— **Sikkasztó albiró.** Perjámosról jelentik lapunknak, hogy a napokban Balog Tivadar sárafalvi községi albiró a szolgabíróhoz kérvényt adott be, a melyben megrongált egészségére hivatkozva, állásáról való lekötését jelentette be. A főszolgabírónak feltűnt az albiró lekötése, hamarosan hivatalvizsgálatot tartott a község házában, a mikor is kitűnt, hogy Balog több rendbeli sikkasztást követett el és e miatt akart állásáról megválni.

Esküdtzéki elnökök. A nagyikindai kir. törvényszék elnöke közhírré teszi, hogy a szegedi kir. ítélőtábla elnöke, az esküdtbírókól szóló 1897 évi XXXIII. t. cikk 2 §-a alapján, az 1901. év tartamára a nagyikindai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírószék elnökéül Kemény Frigyes kir. ítélőtáblai bírói czimmal és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettesévé pedig Orosz Pál kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Uj ügyvéd. Dr. Fenyő Sándor ügyvédjelölt a héten tette le a budapesti tudomány egyetemen az ügyvédi vizsgát és irodáját a Koronaherceg utcában a Trifunácz-féle házban nyitja meg.

A püspök karácsonyi pásztorlevele. Dessewffy Sándor megyés püspök most adta ki karácsonyi körlevelét, a melyben a jubiláris szent év berekesztéséről is intézkedik. A pásztorlevelének ez a része így hangzik:

A kegyelmekben gazdag jubileumi esztendő néhány nap múlva véget ér, a mult év karácsonya előestéjén Rómában kinyitott szent kapu karácsony előestéjén ismét bezárni. A földkerekségnek minden részéből a hívek nagy sokasága igyekezett a római szent kapun átlépni, hogy megtisztuljon a bűntől és feltáruljon előtte egy új életnek, az Istennek tetsző élet kapuja. Elrendelem, folytatja a pásztorlevél, hogy a karácsony előestéjén, december 24-én d. u. 3 órakor az egyházmegye minden templomának harangjai egy fél órán át meghuzassanak, a székesegyházban pedig ünnepélyes vecsernye tartassék Te Dum"-mál egybekötve és külön imával Szentséges Atyáért. Ez év utolsó napján, illetve december hó 31-én éjjel után a Legméltóságosabb Oltárszentség kitétele mellett szent mise mondható. Ugyanest elrendelem, hogy minden anyaegyház templomában ezen éjjeli sz. mise december 31-én megtartassék.

A rendszer Torontálban. E czim alatt látott napvilágot az a cikksorozat, a mely Torontál vármegye dolgait nem éppen kedvező színben tüntette fel az ország előtt. Rohonczy Gedeon olvasván a cikket, sértő módon nyilatkozott Dániel László volt alispánról, a kitől a cikk szerzője az adatokat kapta. Ebből aztán Rohonczy és Dániel között pisztolypárbaj támadt, meg is vitétk, de minden baj nélkül. A törvényszék már ítélkezett a párbajozók felett, Rohonczy Gedeont két, Dánielt egy napi államfogházzal büntette.

— **Betörés.** Gyertyámoson a minap éjjel Holcinger János lakását az ablakon keresztül feltörték és a szobában volt összes ág- és ruhaneműket elvitték.

— **Gyanus halálozás.** Varga József helybeli börtönőr felesége a napokban elhalt. Miután a börtönőr és felesége között többször heves jelenetek fordultak elő, melyek néha tetlegességekben is végződtek, az a gyanu

HIREK.

A gymnasiumi ifjúság Vörösmarty ünnepélye.

1900. dec. 16-án tehát egy kissé elkésve, de annál fényesebb eredménnyel ülte meg a nagyikindai gymnasium kebelében működő „Révai kör” a Vörösmarty születése százados évfordulójának emlék ünnepélyét. Most tűnt csak ki, hogy mily nagy hiba volt a gymnasium építésénél egy díszterem mellőzése. Az ünnepély a tornacsarnokban folyt le, mely először is felette szűknek bizonyult, másodsor teljesen alkalmatlannak arra, hogy egy díszes ünnepélyhez a külső keretet adja. A komor, dísztelen falak és világhatlan helyiség egy cseppet sem képes illúziót kelteni. Azon-

Szózat felvillanó merész sugára Az egész nemzet egyszerre átérzi, átérzi, vallja, szavalja, dalolja, a mit a villám cikázó lángbetűivel fölír a hon egére.

Kora itélt a költő fölött. Elismerte, hirdette osztatlanul a legnagyobbnak, nevét oda fűzte legnagyobb államférfia Szechényiné mellé, mint a hogy a későbbi kor a Petőfiét a Kossuth, Aranyét a Deák neve mellé elválaszthatatlanul.

De itélt a szigorubb, mert elfogulatlanabb kritikus az utókor is. Vörösmarty még ma sem csak irodalomtörténeti nagy alak, a kit mint elmúlt idők letűnt dalosát emlegetjük. Koszoruja egy-két levél híján, ma is oly zöld, oly tiszta, oly érintetlen, mint volt egy félszázaddal ezelőtt. A korral, mely szülte, nem tűnt el az idők zúgó tengerében, nem csak neve él közöttünk, de él, buzog, lelkesít ma is költészeté. Mert ő nem csak korának szólt, zengett az ige fenséges hangjain, hanem szólt nemzetének, a nemzet minden nemzedékének a megnyilatkozás erejével egy bűbajos nyelv hatalmával időtlen időig.

A mi csak szép, nemes, fölemelő van a magyar lélekben: mind ott forr, buzog az ő költészetében. Még ma is hozzá for-

merült fel, hogy az asszony nem természetes halállal mult ki. A rendőrség ennél fogva a hulla boncolását rendelte el. A boncolást teljesítő orvosok dr. Spitzer Mór és dr. Szimits Pál városi orvosok a boncolás alkalmával a halánték csont alatt az agy felett egy csomó összegyűlemlt vért talált, de a hullán sehol a legkisebb nyomát sem fedezték fel a kúterőszaknak. A tapasztalatról a kir. törvénytörvényeknek jelentést tettek.

Zár alá vett szódavizgyárak. Nédin Pál és János tulajdonát képező szódavizgyárat tegnap szabadalom bitorlásának kihágása miatt zár alá vették. A tulajdonosok, a kik csak nem régiben létesítették a szódavizgyárat, a több felől összevásárolt szódavizes üvegekre Palóci és társa fővárosi cég tulajdonát képező szabadalmazott szódavizfejeket alkalmazták anélkül, hogy az illető cégtől erre a szabadalmat megszerezték volna. — Azután Unterreiner Mihály szódavizgyárában, majd Schwarz és Dedek cég szódavizgyárában vették zár alá azon szódavizüvegeket, a mik a Palóci-féle szabadalmi szódavizes üvegekkel (sárkányszáj) voltak ellátva. Ezeknek az üvegeknek használatától aztán a szódavizgyártókat szigorúan eltiltották. Egyedül a Braun Náthán és társa-féle szódavizgyárban találtak másfajta szódavizes üvegeket. Ezek tovább is dolgozhatnak és árusíthatják a szódavizet.

Merényilet egy vonat ellen. Német-Cernyáról jelentik nekünk, hogy a napokban a torontali helyiérdekű vasutak keskeny vágányu vonata ellen merényilet követtek el; szerencsére azonban a kis jószágoknak nem történt baja. Valaki éjjel a sineken keresztül egy nehéz akácfa törzset fektetett keresztül, a mit azonban a mezdony félre lökött. A merénylő után most a csendőrség kutat.

A népszámlálás és az iparosok. A népszámlálás alkalmából igen fontos szerep jut a kisiparosoknak, a mennyiben az ő kérdőíveik oly kérdéseket tartalmaznak, melyekre az adott feleletek egybe gyűjve mutatni fogják a hazai ipar állapotát, haladását és hiányait. E kérdésekre csak úgy remélhetők a kitűzött cél elérésére alkalmas feleletek, ha az iparosok előre tisztában lesznek az adataikkal. Az országos statisztikai hivatal leirt a törvényhatóságokhoz s ebben megsürgeti, hogy kisiparosok lehetőleg felvilágosítottassanak a népszámlálásba jutott szerep felől, s e célra az „általános utasítás” az ipartestületnek, hazai buzditó felhívás kíséretében megküldessék. Ezzel kapcsolatosan arról is értesítjük a közönséget, hogy a népszámlálási eljáró számláló biztosok kérdéseire minden tartózkodás nélkül őszinte, nyílt válaszokat adjanak. Nem kell attól tartani, hogy, mint sokan, különösen a pór nép között van ezen hit elterjedve — hiszik, új, adók, nagyobb megterhelések végett gondolták ki a népszámlálást, hogy kipuhatólja a többség a népesség minden viszonyát és azután razudítsa nagyobb adót. Nincs ennek a népszámlálásnak semmi köze az adóhoz. Azért történi ez, hogy az ország lakosságának viszonyairól, anyagi állapotáról, ipari és kereselmi előrehaladottságáról szerezzen a kormány tájékozást. A számlálóbiztosok működésüket már 1900 január 1-én megkezdik és e nehéz, sok körültekintést és kiváló figyelmét megkívánató munkájukat csak megkönnyíti a lakosság, ha őszinte és a tényeknek megfelelően mondja be válaszát a feltett kérdésekre, de viszont megkiméli önmagát az esetleges kellemetlenségektől is, ha valótlan dolgokat mond be, vagy elhallgat valamit. Ha ez kitudódik érzékeny büntetés vár az illetőre. Legyenek tehát bizalommal a számláló biztossal szemben.

A tanító közhivatalnok. Ujabb jogeseteknél két-ég merült fel az iránt, hogy

állami vagy nyilvános intézeteknél alkalmazott tanító államtisztviselő-e? Most az igazságügyminiszterium egy rendeletben megállapította, hogy a tanító közhivatalnoknak tekintendő s a bíróságok ily értelemben tartoznak ítélni mellettük vagy ellennük.

Hivatalos órák az ipartestületnél. A helybeli ipartestület hivatalos óráit a szokott napokon 4-6 ig tartja ezentúl, hogy lehetővé tétessék a mestereknek, ha valami dolgok van a betegsegélyző pénztárnál, ott is végezni dolgaikat, a mi eddig nem igen volt lehetséges, mert a pénztár hivatalos órai csak 5-ig tartanak.

Az állatorvosok kinevezése. Az állatorvosok államosítására vonatkozó törvény alapján, a földmivelésügyi miniszter az elmúlt héten nevezte ki az állami állatorvosokat és beosztotta őket városok és járások szerint 1901. évi január hó elsőjén kezdődő hatálylyal. Vármegyénket illetőleg a következő kinevezések történtek: a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, m. kir. főállatorvosi címmel kinevezték Illés Vince állami állatorvost Torontálvármegye és Pancsova városra kiterjedő hatáskörrel. A X. fizetési osztály harmadik fokozatába m. kir. állatorvosokká: Szabó Istvánt Alibunarra, Szabó Jánost Törökkanizsára Nyáry Sándort Nagyszentmiklósrá, Azmann Jánost Módosra, Deisinger Ignácot Nagybeeskerekre (járás.) Rieger Gyulát Pancsovára (járás), Tountenui Lajost Nagyikindára (járás). A XI. fizetési osztály második fokozatába m. kir. állatorvosokká: Révész Hugót Német-Párdányba, Freidl Györgyöt Nagybeeskerekre (város), Doktor Izidort Zombolyára, Urbán Gusztávot Pancsovára (város), Fischer Jakabot Bánlakra, Bodnár Jánost Nagyikindára (város), Helfricht Miksát Perjámosra, Ohler Károlyt Török-Becsére.

Előléptetett fogházőrmester. A szegedi kir. főügyész Frank Pál helybeli kir. fogházőrmestert az altisztek részére megállapított fizetés második fokozatába léptette elő.

A „nagyikindai első polgári dalegyesület” folyó évi decz. hó 26-án, azaz karácson második napján saját pénztára javára a „Nemzeti szálló” nagytermében táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal Tóth Edének A „kintornás családja” című népszínművet adják elő. Kezdeté 7 $\frac{1}{2}$ órakor este. A népszínmű a következő szereposztásban kerül színre: Pergő Gerzson, horvati molnár Lischeron József, Juczika kisasszony, leánya János Dóra k. a., Bimbó Mártonné, özvegy reeski molnárné Ruzsitska Matild k. a. Bimbó Laci, ács- és molnár-mester Janicsok János, Kötő Károly, Zonda Pál, vasuti bakter mostohatestvérek Dama Náci, a falusi fiskális, a potya melléknével Dörner Oszkár, Fuvó Máté, öreg vándor-kintornás Ruzsek Gyula, Mari, leánya Ruzsitska Aranka k. a., Pista, falusi kocsis Grósz Sándor, 1-ső 2-ik kocsis Heincz Ferencz Jancsi, kocsis Vanyek Mihály Cziteráné Kókáné örlő asszonyok Zonda Klótild k. a. és Schaffer Éva k. a., Zsuzsi, szolgáló Bimbóéknél Hipp Hermína k. a., Magdi, szolgáló Bimbóéknél * * *, Samu, molnár-inas Becsei Sándor Marcsi molnár-leány Tunner Károly. Egy kis fiu * * *.

Bur csapatparancsnok felolvasó köruton. Báró Luzsénszky Félix magyar hazánkfa, aki a múlt év őszén ment ki Transzváiba, hogy részt vegyen a búrok hősiességének harcában s mint a magyar kommandó vitéz parancsnoka több nagy ütközetben résztvett s meg is sebesült, —

Clair Vilmos, a F. M. K. E. főtitkárának kíséretében, legközelebb felolvasó körutára indul az országban Báró Luzsénszky a felolvasások tiszta jövedelmének 50%-át a F. M. K. E. kulturális céljaira ajánlotta föl. Körutját a Felvidéken kezdi meg s csak azután látogatja meg az ország többi városait. Nyitrán, a F. M. K. E. központjában már dec. 2-án megtartotta felolvasását, a Vörösmarthy-szobor és a F. M. K. E. javára. Utazási programja, az eddigi megállapodások szerint a következő: Vác (dec. 20.), Esztergom (dec. 22.), Érsekújvár (dec. 23.), Miskolc (dec. 27.), Sátoralja-Ujhely (dec. 29.), Kassa (dec. 30.), Lőcse (január 1.), Igló (január 2.), Késmárk (január 3.), Alsó-Kubin (január 5.), Rózsahegy (jan. 6.), Galgóc (jan. 13.), Nagy-Tapolcsán (jan. 15.), Szokolca (jan. 16.), Privigye (jan. 17.), Szevic (jan. 18.), Korpona (jan. 19.), Ipolyság (jan. 20.), Szelmecbánya (jan. 21.), Zólyom (jan. 23.), Besztercebánya (jan. 24.), Zólyom-Brézó (jan. 25.), Breznóbánya (jan. 26.), Körmöcbánya (jan. 27.), Turóc-Szt. Márton (jan. 29.), Zolna (jan. 30.), Trencsén (jan. 31.), Vágújhely (febr. 1.), Pozsony (febr. 3.), Aranyos-Maróth (febr. 5.), Léva (febr. 7.), Balassa-Gyarmat (febr. 8.), Salgótarján (febr. 10.). A további program később lesz megállapítva.

Portomentesítés. A kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyének magánlevelezésének portomentessége tárgyában az alábbi rendeletet adta ki a miniszterium:

A „Kaiserin und Königin Maria Theresia”, „Kaiserin Elisabeth”, „Aspern” és „Zenta” hadihajókból álló kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyénekhez intezett s azokból eredő nem ajánlott levelekre és levelezőlapokra portomentességet engedélyeznek.

Az egyes levél súlya a 70 grammot meg nem haladhajta.

A magyar koronaországai eredő ily leveleken és levelezőlapokon a czimzett nevét, szolgálati rangját, vagy szolgálati alkalmazását, valamint a hadihajó nevét melyhez a czimzett tartozik, pontosan ki kell tenni, azon felül a czimoldalra „Tábori posta” szót kell szembeötölően feljegyezni.

A posta (és távirda) hivatalok a náluk feladott ily leveleket és levelezőlapokata budapesti központi posta- és távirda-hivatalhoz irányítsák, mely a továbbításról megfelelően gondoskodik.

Uj posta-távirдай értékjegyek. A koronapénzértéknek megfelelő tagozatokban eddig kibocsátott posta-távirдай értékjegyeken kívül még husz (20) és harminczöt (35) fillér, továbbá két (2) és öt (5) koronás értékjegyek forgalomba hozatalát rendelték el. Ezek közül az 5 koronás értékjegyek melyek főképe a magasabb díj alá eső csomag és pénzhivataloknak adatnak ki. A posta (távirda) hivatalok az új értékjegyeket már most megrendelték. A jelenleg forgalomban lévő három (3) koronás értékjegyek érvényességét ellenben 1901 évi márczius hó 31-ével megszüntették. Ezen időn túl a közönség a 3 koronás értékjegyeket ha azok valodiak, épek és használatlanok 1901 évi június hó 30-ig bezárólag a posta (távirda) hivataloknál a bemutatott által kívánt megfelelő értékű más frankójegyekre cserélheti be. 1901. évi július hó 1-től azonban 3 koronás frankójegyek becsérésére sem fogadtatnak el.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi márczius hó

1-én kedő-magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 80 korona állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívjuk mindazok, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett keresztlevéllel erkölcsi-illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványokat január hó 31-ig nyujtsák be.

Adomány a F. M. K. E.-nek. Dr. Wiener József zólyomi ügyvéd, ügyfelei Sipos Miklós és társa részéről negyven koronát küldött a F. M. K. E. elnökségének, azzal a megjegyzéssel, hogy ez az összeg, mint az ügyfelei által folyamatba tett büntető ügyben létrejött egyezés eredménye, a F. M. K. E. nemzeti céljának előmozdítására fordítassék. Az elnökség meleghangú levélben köszönte meg a hazafias adományt.

Magyar Cognac Japánban. A fiúmei Pfau-céget, mely „Quarnaro Brandy“-jével nagy hirre tett szert, kellemes meglepetés érte e napokban. A japáni hsdügyminiszteriumtömegrendelés érkezett hozzá, hogy a legelső hajóval pár ezer üveg cognacot és brandyt küldjön Takuba, hol a japáni hadügyminiszterium egy megbízottja fogja átvinni a Kinában levő japáni csapatok számára. E megrendeléshez a cég úgy jutott, hogy a nyár folyamán, Ó felsége születésnapja alkalmából 5000 üveg cognacot ajándékozott a Kinában levő tengerészkatónáink számára, s ezt a cognacot a szövetséges japán csapatok tisztjei is megkostolták, s kintinőnek találván, megrendelésre ajánlották hadügyi kormányuknak. Reméljük, hogy a magyar cognac-ipar e sikere buzdítólag fog hatni többi gyárosainkra is.

T. olvasóink figyelmét felhívjuk a lapunk mai számában foglalt Csermák-féle hirdetésekre.

A F. M. K. E. könyvállománya. A F. M. K. E. központi könyvállományát, melyből az egyesület időnkint kiegészíti a Felvidéken fenálló tízenöt F. M. K. E. népkönyvtárat, részben pedig új könyvtárakat szervez, újabbban a Magyar Természettudományi Társulat 74 művel gazdagította, 75 kötetben és 1332 füzetben, Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága 1 művel 1 kötetben (Zsilinszky: Csongrád vármegye monografiájának III. kötete), a M. kir. Igazságügyminiszterium pedig a javító intézetek ismertetését küldte meg 11 kötetben. A F. M. K. E. könyvállományának újabb szaporodása tehát: 76 mű, 87 kötetben és 1332 füzetben.

A falragasz művészet fokozódó mérvben kezdi magára kelteni a közérdeklődést; s annyi speciális kiállítás után végre az ideai párisi világkiállítás már megfelelő nagy helyet foglal el a Kathreiner cég, a mely azt évek óta mélyrehatóan és előkelő módon ápolta, eredeti, kiváló művészies képtárgyak felhasználása által. Bizonyítéka ennek az utczákon újabban kiragasztott és minden kereskedőnél látható Kathreiner hirdetés: vörös ernyővel egy mosolygó leányka, melynek fényhatása épenséggel meglepő, s a szemlőlőre serkentő művészies benyomást gyakorol. Kívánjuk, hogy az a rendkívül kedvesen meginvítáló leányka, a ki a secessió zöld findzsát magára tartja, az oly általánosan kedvelt Kathreiner kávénak igen hathatos terjesztőjének bizonyuljon.

Irodalom. Sajtó. Művészet.

A katakombák. Rómának és a keresztységnek legszebb emlékei. Mikor Krisztus vallását üldözték a császárok és mélyökbe rejtgették a nemes szívek, akkor épültek a katakombák. Mikor a föld színén vad orgiák kiesopongásait üzték elpuhult férfiak és ledér nők, a föld alá rejtőzött az áhitat és jámborság. Mikor a nap kiesopongásokra világított, a föld sötét ölében terjedt a hit világa. Mi-

kor az ó-kori Róma elvesztette uralmát a földön, akkor a föld alatt kialakult az új Róma, Mikor Róma eltemette az erkölcsi nagyságot a föld alatt kisarjadt magva újra. Mig fent a napvilágon tobzódó főurak kaczagtak a pogány istenek kalandjain, a föld mélyében ájtatos sereg zengett hozsannát a nagyknak, a tisztának, a szegények Megváltójának. A jámbor kereszténynek mérőföldre terjedő folyosókat ástak a földben, az agyagban, az om-ladozó márgában; a folyosó föld-falába temették halottaikat, szélesebb csarnokokba a szent hitvallókat, vértanukat; koporsójuk volt oltárjuk, temetkező fülkékük templomuk, szívek lángja áldozatuk, sóhajtasuk a himnuszok. A katakombák életéről szól szövege, beszél képe a Nagy Képes Világtörténet 82. füzetének, mely most jelent meg. A munka 12 kötetben teljes. 1—1 félbörkötésű kötet ára 16 korona, kapható 3 koronás havi részletekre is. Egy füzet ára 60 fillér.

Nagy Károly koronája. Ez a korona most a bécsi Schatzkammerben van; egy kis üveges szekrényben, négy alabárdos katona őrzi. Valaha lél Európa fölött ragyogott. Nagy Károlynak tején pihent, beárnyékozta a világot, mint a maudane kebléből álmában nőtt fa. Egy kard tartozott hozzá, mely tövestől csapta ki a városokat, irtotta a népeket a föld színéről. S egy kormánypálcza tartozott hozzá, mely tövestől csapta ki a városokat, irtotta a népeket a föld színéről. S egy kormánypálcza tartozott hozzá, melylyel sok nemzetet birt vala béken e koronának hatalmas ura. Árnyékba borította a félvilágot. éjjelénappalát gonddal búsitotta a viselőjének: Azóta hamuvá lett a hatalmas király, porai szállanak a napfényes levegőben. Világhódító Nagy Sándor ma tudós szobák esőndjében haldoklik, Caesar a szinpad hőse lett, Napoleon szállóige. Nagy Károly koronája — muzeumi látványosság. Ennek a fényes koronának, mely egyszer beragyogta Európát, melynek gyöngyei sugároztak a hét halom körében, szép, hű, színes mását közli a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 83. füzet. A munka 12 kötetben teljes. 1—1 félbörkötésű kötet ára 16 korona, kapható 3 koronás havi részletekre is. Egy füzet ára 60 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
Dr. Kiss Károly.

Gajin ez. Milenkovits István könyvnyomdája
Nagy-Kikindán.

Hirdetések.

A Kőbányai Királsörfőző Goliát Maláta Kávéja

a legtáplálóbb.
Ugyanazon malatából készül, a melyből a hírneves

Goliát Malátasör

melyet Dr. Korányi és Dr. Kéty budapesti, és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai kísérik és a melyet tégzbajeknál, verszégénységűnél, emésztési zavaroknál és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Goliát Maláta Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

Landauer Ignác és Fiai

budapesti nagykereskedő cég vezérképviseleténél.

A Goliát Malátasör

megrendelhető: a kőbányai Királsörfőző r. t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapesten, VII. ker., Kertész-utca 30.

5198. szám

rk 1900.

Hirdetmény.

Városunkban egy kóbor szedett eh által több ember és kutya maratott meg; ennél fogva az 1888. évi VII. t. cz. végr. utasítás 188. § a alapján ezennel elrendeltetik, hogy valamennyi kutya 40 napig vagyis 1901. évi január hó 21-ig megköttve tartandó, az utczára pedig csakis harapás ellen biztos szájkosárral ellátva, pórázon vezethetők.

Az ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyák kiirtatni, a tulajdonos pedig ezenfelül 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni, Nagy-Kikindán, 1900. évi december hó 15-én.

Rendőrkapitányság.

HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai

szövőgyár, KÉSMÁRK

elismert hírneves

szepességi vászon

és

damaszt áru

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

12570 szám
tlkvi. 1900.

Arverési hirdetmény!

A nkikindai kir. törvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, a hogy az első mokriai takarékpénztár végrehajtónak Szibaski Julianna mokriai lakos végrehajtást szenvedett elleni 160 korona tőke és jár. kielégítése miatti ügyében a területén levő a mokriai 1474 sztkvben A I. (2319-2320) hrzi számú ingatlan az 1881 évi 60 tez. 156. §-ának d) pontja alapján egészen 996 korona kikiáltási árbán Mokriai köz. égh. sz. 1901. évi január hó 10-ik napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett, bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

N. Kikindán a kir. törvszék, mint tlkvi hatóság 1900 évi október hó 17-én.

Kapusztyák.

kir. törvszéki bír.

Fontos a Hölgyeknek.

Az újonnan szabadalmazott fagyapot egészségügyi havikötők szabadalmazott fagyapotból varrás nélkül való csövekben. **Fertőtleníve!** A legnagyobb felszívó képességgel. Klinikusoktól nagyon ajánlva. 2 köteg fagyapotkötőnek, mely félévre elég, szabadalmazott, kényelmes övvel együtt ára 2 forint 50 krajczár. Közvetlen, diszkrét szállítás **Silberstein higiénikus szer intézet** hölgyosztálya által Bécsben (IX. Rossauerlande 35/a) a pénz előleges beküldése után vagy utánvétellel. 8-1

100-300 frtig

havonta megkereshető bármely foglalkozású egyének által biztos és becsületesen, tőke és risico nélkül hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helységében. Ajánlatok „Könnyű kereset” czímen **Singer Gyula** hirdetési irodájába Budapest, VI. Szív-utca 56.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNYI

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállítás
az „Arany érem”-mel
kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPÍRERŐGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Megrendelhető: Radák Jánosnál és Wolf Józsefnél könyvkereskedésében.

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, pariza csász., spanyol kir. udvari szállító.

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 8.sz.

GYÉMÁNT UTÁNZATOK,

PÁRISI LEGYEZŐK,

Chinai ezüst, bronz és bőr díszműárúk,

EZÜST BOTOK, DISZÁLLÓÓRÁK, EVŐKÉSZLETEK, STB, STB.

gyári áron.

Képes árjegyzék ingyen.

Mit adjak

ajándékkal?

Schwanhäusser irodaszerei és Caw amerikai, tényleg tölthető aranyirótollai a legcélszerűbbek s ennél fogva a legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándékok. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER

Shannon-Registrator-Yállalat

Bécs, Johannesgasse 2.

Kapható minden nagyobb papirkereskedésben.

Ügyeljen mindenki szigorúan „Schwanhäusser” czégre.

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapest a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut, II. 25.

A „Torontali Közlöny“ karácsonyi melléklete.

A kis bibornok orvossága.

XXXVIII. Balthazár pápa gyógyíthatlan betegségben szenvedett immár több egy événél. Anastázus Cirriculus Exigmus dr., kit a történelem „a kis“ melléknévvel említett, holott nagy vala az ő tudománya mindenek felett, kétségbeesve tépte a haját és leghíresebb kollegáit csődítette a Vatikánba, hogy consultáljanak a nagy beteg fölött. Hiába való volt azonban minden, a nagytudományu doktorok minden erőfeszítése, XXXVIII. Balthazár pápa azon a ponton állott, hogy nagynevű elődjétől, szent Pétertől collegialiter bebocsáttatást kérjen a menyországba.

A keresztény világban nagy aggodalmat keltett az egyház látható fejének ilyen gyengélkedése és messze országban ájtatos miséket tartottak Őszentsége fölgyógyulásáért.

A pápai nagykövetség már nem tudott megfelelni a világ minden részéről hozzá érkező kérdezősködésekre s a nagykövetségi titkár egy szép napon kijelentette, hogy — beadja a kulcsokat, lemond hivataláról . . . A fejedelmi udvaroktól halom számra érkeztek a részvétjegyzékek és olyan jegyzékváltás támadt, amilyen még a legöregebb diplomatai smokkok sem emlékeztek.

S ez a zürzavaros állapot immáron több mint egy éve, hogy tartott. A pápai udvarban fejtetőre volt állítva minden s a nápolyi Santa Lucia piszkos narancsárus kofája bizonyára sokkal puhábbnak és kényelmesebbnek találta éjszakánként a fekvőhelyét, mint Anasthásius mester, Őszentségének első háziorvosa. A derék mester különben egyáltalán semmilyennek sem találhatta a fekvőhelyét, mert hiszen immáron szinte ötnegyed éve, hogy ágyául az a finom faragásu szantálta-szék szolgált, mely XXXVIII. Balthazár pápa őszentsége ágya fejéhez volt állítva.

Ugy ám. Ötnegyed éve immár, hogy a nagy mester, kit a történelem nem tudni miért, az „exiguus“ melléknévvel tisztelt meg, éjt-napot öszszetéve consultál, pulzust tapogat, lázat mér és annyira még nem tudott jutni, hogy megállapítsa azt a veszedelmes kórt, mely Őszentsége egészségét napról-napról emészti. Valami új faja volt ez a betegségnek, melyet az emberi véges elme képtelen fölfogni, ki ismerni és megszüntetni. A nagy beteg ágya körül ezalatt irtó háboru folyt. A pápai udvar méltóságai két pártra szakadtak. Az egyik párt feje XXXVIII. Balthazár legkedveltebb embere, Piccardi volt, akinek hívei közzé tartoztak a Vatikán azon méltóságai, akik papi hivatásukat életcélként tekintették, szóval: akik tétől talpig telivér papok voltak. Ezen párt karakterét Piccardi nuncius egyéniségében lehetett legszembe-tűnőbben feltalálni. Rideg, merevarcu ember volt ez a főpap: az Urnak nem szelid, könyörű, letes, hanem bo-

csánatot nem ismerő, kegyetlen pástora.

A másik párt feje Agliostro biboros volt, egy kicsi fiatal főpap, kinek ereiben spanyol és francia fejedelmek vére csörgedezett. Nagyön kifejelet művészajlammal birt és igen szerette a zenét és más efféle világi bolondságokat. A kis főpap tehát világi gondolkozásu volt és ilyen hajlamu méltóságoktól került ki a pártja is

Abban az időben a keresztény világban sok furcsa szokás volt elhárapózva. Igy például igen fölszaporodtak a flagellánsok, kik merő bünbánatból naponta véresre korbácsolták a testüket. Az egyházi embereknek pláne kötelességük volt ezen önostorozás. Hiszen Őszentsége maga is a ő szent jobbjával mindennap elvégezte ezt magán.

Agliostro pártjának nem tetszett ez a tulságos aszkétizmus és elhatározta, hogy őszentsége halálával végét szakítja. Ennek megvalósítására pedig szükséges volt, hogy a XXXVIII. Balthazár halálával megüresedő szentsékbe a saját emberüket ültessék; a kis bibornokot. Ezért volt tehát a harc oly elkeseredett a két párt között.

Igy álltak a dolgok, amikor a kis bibornok egy napon bebocsáttatást kért Őszentsége betegszobájába. A vizit után a kis bibornok kijelentette Anastasius mesternek, hogy ime sikerült felismernie Őszentsége baját s ha úgy tetszik, ki is gyógyítja belőle. A derek háziorvos, ki immár ötnegyed éve, hogy nem pihent kényelmes ágyának puha vákosain, szinte a plafonig ugrott örömeiben, de aztán szomoruan legyintett a kezével:

— Tréfál, Eminenciád. Nem lehet az . . .

De a kis bibornok nem tréfált. Látszott rajta, hogy valami tervet törli a fejét, — s állandóan ravasz mosolygás derítette jól táplalt arcát. Nagy levelezésbe fogott holmi világi emberekkel s egyre-másra érkeztek a stafféták a válaszfűzetekkel. Egy napon végre kijelentette, hogy elérkezett Őszentsége meggyógyulásának az ideje. Anastasius mester szótlanul csóválta meg a fejét e kijelentésre és valami latin fohászt mormolt a bajsza alatt:

— Lux perpetua luceat ei! . . .

XXXVIII. Balthazár pápa Őszentségét kerek székbe helyezték s úgy gördítették abba a nagy terembe, melyet Agliostro bibornok az Őszentségén végbeviendő életmentő operáció színhelyéül jelölt ki. A nagy terembe a a biboros meghívására bevonultak a Vatikán összes papi méltóságai s az ellenpárt is Piccardi nunciussal az élén.

A ridegségéről messze földön ismert nuncius és pártja titkos kárörömmel nézték a kis bibornok erőlködését és szabad kezét engedtek neki. Szentül meg voltak győződve, hogy Agliostro elügyetlenkedni a dolgot s Őszentsége hamarabb vizitel menyébéli elődjénél, mint különben.

Ez pedig a biborosra és pártjára szörnyű baj volna. Bizonyosra vették, hogy így lesz. Hiszen ha a nagytudományu Anastasius Carriculus Exiguus mester és annyi hasonszórtú colégája nem tudtak segíteni Őszentségén, hogy tudna s kis biboros?

Mindnyájan feszült figyelemmel várták Agliostro bibornok ténykedését és nem vártak hiába. A kis biboros minekutánna hirtelen megragadott egy csöngettyüt, hosszasan megrázta azt.

. . . És ebben a pillanatban a terem egyik fala emelkedni kezdett. Egy függöny volt ez, mely a fél termet eltakarta . . . És magas emelvény lön látható e függöny mögött. És ez emelvényen különféle asszonyi és férfiúi állatok tanzolának és ugrálnak csodás gyorsasággal, miglen lent a lábak alatt, valahol a melyből mizsika hallatszott . . . észbontó, mámorító, édes . . .

A tanzoló asszonyi állatok pedig valaminő rózsaszínű ruhába voltak bujva, mely ráfeszült a testükre, s derekukon ékes cifraságul apró, fátyszerű szoknyácskák estingtek . . .

Ballett-tanzosnók voltak. Persze XXXVIII. Balthazár pápa őszentsége nem tudta ezt, de nem tudták a többi egyházi méltóságok sem.

Hiteles historia adatok bizonyítják, hogy mikor Őszentsége bágyadt pillantása a tanzoló alakokra esett, élénk fény villant meg a szemében. Ez adatok aztán tovább is nyomról-nyomra bizonyítják, hogy a pápa Őszentségének az arcza minél inkább elmerült a káprázatos tánc nézésében, annál inkább földerült. Végül mikoron a függöny újból elfödte a tüneményes látományt, Őszentsége ledobván magáról takaróját, vidáman pattant föl kerek székéről és melegen rázta Agliostro bibornok jobbját.

— Kedvelt hívünk, ön csodát művelt! — mondta jókedvűen és ruganyos léptekkel vonult vissza termeibe a bámuló főpapok sorfala között.

Es XXXIII. Balthazár pápa Őszentsége meg volt mentve. Piccardi nuncius kegyvesztett lett s helyét Őszentsége kegyében az izzószemű és vegyesvértű kis biboros foglalta el.

Az egykoru historikusok elsárgult írásai arról tanuskodnak, hogy a vatikáni ballett-előadások meg azután is gyakran bizonyultak hathatós orvosságnak a pápa Őszentsége betegségére s ezek révén a kis biboros, mint a pápai házi opera intendánsa, oly nagy hatalomra tett szert a Vatikánban, hogy Őszentsége halála után XXXII. Gregorius néven ő lett a római egyház látható feje.

Amely történet csak azt bizonyítja, hogy az életunalom meg a pópákat sem kimeli meg s hogy vannak tehát olyan betegségek, melyeket a világ összes patikájának gyógyszerei sem gyógyítanak meg . . .

Ha pedig valaki közületek — óh, jámbor és kegyes életű olvasók! — megbotránoznék a pogányságo-

mon, melynél fogva ezen históriát megírtam, szálljon magába s hahogy nagyobb bünt nem követett el emennél, nem bánom; dobjon hát követ reám! Salvavi animam meam!

Pakots Lózsóf,

Két karácsony.

Zimankós, csunya idő volt oda kint, mindenki sietett haza, csomagokkal jól megpakodottan, hiszen ma van karácsony-szent napja. Az utcák egyre kihaltabbak lesznek; itt ott szállingózik egy egy elkésett, siet haza övéhez.

Bárzy Gézáné férjével hivatalos volt, egy előkelő ismerősükhöz estélyre — mondták, hogy a miniszter is ott lesz — illő módon akartak tehát megjelenni, de mert kis hivatalnoki fizetésből nem igen tellett; régi fekete selyem ruháját vette fel Bárzyné ez estélyre, s a mély kivágást egy remek gyémánt nyakékkal fedte, melyet ez estélyre kért kölcsön barátójától.

Mikor a teremben megjelent Bárzyné, minden szem egyszerre feléje volt irányva: honnan vette ez a szép asszony azt a remek nyakéket? mindenki tudta, hogy teljesen rendezett viszonyok között éltek kis hivatalnoki fizetéseiből, de hogy honnan tellett erre a nyakékre? — nyílt kérdés maradt.

Az estély igen fényesen sikerült, mindenki meg volt elégedve, Bárzyné elültötte a büszkeség, hogy daczára szerény egyszerű öltözékének, mégis észre vették, s mikor az előszobában bucsura nyújtotta a vendéglátó háziasszony kezét, még egyszer a tikörbe nézett; hogyan, hisz oly jól állott neki az a remek nyakék. Igazított egyet rajta, s néhány perc múlva már boldogan simult férje oldalához az időközben előszólított egyfogatuban, mely őket haza vitte.

Othon megérkezve, levetette szőrmebelépőjét, s mikor a nyakék után nyul, ijedten veszi észre, hogy az bizony eltűnt.

Kereste, kutatta, mindenütt, ruhában belésben, — hiába. A férj leszaladt az utcára és gyalog tette meg a hosszú utat, hátha utközben vesztették el valahol. Keresztül kutatott minden követ, megállt a kapu alatt, keresett, kutatott — hiába — hiába. Busan érkezett haza, hol aggódva várta szegény felesége, egész éjjel nem aludtak semmit. Már most azon tanakodtak, hogy hát mit tévők legyenek, mert egy volt csak bizonyos előttük, hogy bármiképen, bárhol is elő kell reggelre keríteni a nyakéket.

Álmatlan éjszaka után, minden reggel utnak indultak, minden ékszerészhez benéztek, de még csak hasonlót sem találtak. Már már egészen elcsüggedtek, a mikor a véletlen segítségükre jött. Egy kirakatba tulajdon azt az ékszert pillantották meg, még a tokja is ugyanaz volt mint az elveszetté. Bementek hát, oly sietve, hogy még az ékszerés maga is megijedt, de mily nagyra vált örömük, a mikor Bárzy az ékszerészben egy régi iskolatársra talált. A mikor Bárzy elmondta neki baját, megállapodtak, hogy az ékszert 10.000 korona vételárban megveszi Bárzy olyképen, hogy azt öt év alatt, egyenlő részletekben fogja törleszteni, mégis ha az idő alatt visszakerülne az ékszer, ő a már lefizetett pénzt csekély levonással visszaadja és az ékszert vissza veszi.

Senki sem volt boldogabb mint Bárzyék a mikor végre kezükbe volt a drága kincs, melylyel sietve mentek haza. Az ébéd is jól esett már és mikor ezzel is végeztek, első dolga volt az asszonynak, hogy vissza-

vitte barátójához az ékszert, és bocsánatot kért tőle, hogy reggel helyett, csak most hozhatta vissza.

A mi most következik az hosszú, sanyargatott évek sora volt, takarékoskodtak minden vonalon, nem mentek a társaságba, otthon ültek szegények, csak hogy a kereskedőnek elvihessék az ígért részleteket. Sok, sok részletet fizettek már le, a mikor egy reggelen a kereskedő felküldte a kifizetett számlát. Boldogan sahajtottak fel, az okmány egyben nyomorúságok felszabadulását jelentette. Ujából a régi rendezett viszonyok állottak helyre, és az asszonyka csak úgy sugárzott az örömtől.

Csunya, zimankós az idő, mint akkor karácsonykor, siet a sok ember, bevásárlásait végzendő, karácsony előtti napon, mindenki törekszik valami kedveset, kellemeset övének venni. A barátó, ki annak idején Bárzynének kölcsön adta a nyakéket, többek között egyik üzletbe ment és ott a kereskedőnek meg akarta mutatni, hogy a nyakék közepén levő nagy kő meglezult egy küssé, igazítsa meg. A kereskedő elébb nagyot nézett, azután így szólt elcsodálkozva.

— Nagyságos asszonyom, ez nem hozzá tartozik, ez ékszerész munkája.

— De hiszen magától vettem néhány év előtt . . .

Hosszas kimagyarázás után is azt hitte a barátó, hogy a kereskedő csak tréfát űz belőle, s csak akkor győződött meg a valóról a mikor ékszerészhez ment és az azt mondta, hogy a nyakék (a gyémánt ára időközben igen felszökött) legalább is 12—14.000 korona értékű és hogy megerősítse állítását, ajánlkozott, hogy bármely perczen meg is veszi ez összegért.

Elment hát a barátó és utközben, hogy gondolkozott egy küssé, eszébe jutott, hogy évekkal ezelőtt kölcsönbe adta a nyakéket Bárzynének, — neki tudnia kellett ez ürdögös dolog nyitjáról, — elment hát hozzá.

Bárzyné a mikor meglátta a rég nem látott barátót, — sejtett valamit, — elsápadt. A barátó mindjárt a dologra tért és azt mondta, hogy nekedt adtam csak kölcsön a nyakéket, azt pedig kicserélték, így hát csak Bárzyné adhat róla felvilágosítást.

Bárzyné átkarolta a térdét, és úgy kért tőle bocsánatot, mondván: hogy kész utólag is minden kárpótlásra és könnyek között mondta el az egész históriát.

— Te kis esacsi, hiszen az ékszerem nem is volt valódi, azt egy utáztat-boltban vettem, kiáltott a barátó . . .

Néhány perc alatt már utban voltak, az ékszerész felé és hosszas tárgyalás után megállapodtak 14.000 koronában, a kapott összeget betették egy takarékpénztárba és a könyvecskét este oda tették Bárzy asztalkendője alá a tányérba.

Képzeltető az a nagy öröm, a melyben usztak Bárzyék is és a barátó és férje is, kit Bárzyné meghívott karácsony-szent napját együtt töltendő. Nem hisztük, hogy volt valakinek szebb karácsonya mint épen Bárzynéknak.

Ez a két karácsony históriája, a melyben talán az a legérdekesebb, hogy mindez elejétől végéig megtörtént, való igaz dolog.

D' Amant Leó.

„Idegyenge“ városban.

Levél a Szerkesztőhöz.

Módos, 1900. Deczember hó 18-án.

Előre bocsátom, hogy Magyarországon kívül más országot is láttam, hazámat pedig

úgy ismerem, mint akár csak mindig földrajzzal foglalkoztam volna, pedig mint a matematika és összes természettudományok tanárának, sok egyéb témája is van elmémnek. Hanem deák koromban nem volt az a vakáció nap, melyet utazgatásra, az ethnografia alapos tudására nem használtam volna föl. Így történt meg aztán, hogy ugyanazon ferális hetek alatt Fiumét is láttam, Herkulesfürdőt is, Kisvárdán is no meg szűkebb körű hazámban — a Szepességen pláne, a hol a miniature svajeci glecserek hazája fehérlik, lennt a Poprád és Dunajecz völgyeiben pedig a zöld borsó szépen virul, füstölnek a borovicska gyárak és visszhangzik a lég a kárpáti rózsák csinos árusítónőitől. —

Bejártam fél Európát 's mindennűn holdog emlékeket hoztam magammal — —

— — — — — Végre — — — — —

— egyidőre Módoson állapodtam meg. — —

— — — — — Módoson, a hol oly szorgalmasak az emberek, itt, hol az ország legnagyobb járásbíróvága működik, itt, hol régenten oly kitűnően mulattak a halandók — — — —

— — itt, hol rövid idő alatt két ember halála vert fel iszonyú port. Azóta pedig idegbeteg lett a városka. Onök is olvasták, hogy mily vad kegyetlenséggel szúrta le a nagybecskereki fogházban immár bűnbánólag tengődő haramia áldozatát. És alig földeltük el a szerencsétlen ügyvédet, máris új puskapországot terjedt el a miasmás levegőben. Vadászat közben történt — — — —

— — — — — az egyik jó barát a másikat lelőtte — — — — — azóta sines az életben maradt — lövöldözönek lelki nyugalma. — — — — —

Ime nem elég két ily borzalmas eset egy alföldi városkának, melynek idegzete oly eltompult, hogy erős lelki vigáság kell ahhoz, hogy tespedéséből felocsúdjék. Egy gyenge napsugár ragyogtatta meg küssé a közelmúlt napokban a kesergő lelkeket. Ismét ügyvéd-ről volt szó, kit mult esztendő elején oly irgalmatlanul hurezolt meg a vizsgáló bíró és napi sajtó, most pedig — felmentették. És e diplomás ember még kárpótlást sem követelhet ezért sem a rendtől, sem államtól sem a nagy társadalomtól. — Földönfutóvá vált daczára felmentésének, mert hol is fogadják be szívesen a már egyszer kegyetlenül megbélyegzett embert, hol lesz az embereknek annyi bizalma hozzá, mint ügyvédhez, hogy fokozatának és műveltségének teljesen megfelelő existenciáját biztosítson maga és családjára részére?!

Beteg, nagyon beteg kis városunk társadalma! Eme „nagy“ esetek bizonyítják, hogy sehogy sem egészséges. A legnagyobb baj ott rejlik, hogy az a pár lakos továbbra is marad egymás ellensége! Még „hetes asztaltársaságunk“ is gerenda a más szemében — — — — agyarkodás, irigykedés, pletyka a válasz, mely kitzött nemes célunknak szól — — — — — Discordia magna dilabuntur! — — Mondhatom, kedves Szerkesztő úr, hogy rendkívül szeretném, ha e pár sorom napvilágot látna, 's közönségünk azokat elolvassná — — — — — 10 év. óta működöm a hírlapírás terén, 1100-ik ezikemet „ünnepelem“ minap, de még ily kesergő hangon soha sem írtam. Önöknél bizonyára jobbak a viszonyok, kedélyesebbek!!

Dr. Klein Simon.

Csermák Károly

gyógyszertára a „Megváltóhoz“

Nagy-Kikindán főtér.

Sürgöny-czim: Csermák Nagykikinda.

Vegygyógyászati és hygienicus készítmények laboratoriuma.

Mindenemű híres bel- és külföldi orvosi és gyógyászati készítmények, kötszerek, toilette cikkek, illatszerek; gyógyborok: Cognac, Malaga, Madeira, Scherry, Tokay; valódi Jamaika-rum, állatgyógyászati, gyógy- és pipere-szappanok, orvosi műszerek, betegápolási cikkek, hőmérők, gummiczikkek, óvszerek, arcz-, kéz- és hajkenőcsök, haj- és arczvizek, fog-, száj- és mosóvizek raktára.

Egyedüli képviselője a „Janky és társa“ nagyvárad Franczia cognac gyárnak, melynek gyártmányai kitűnő jó minőségükért az összes hazai cognac-gyárak közül az 1900. évi párisi nemzetközi Jury bizottsága által a kiállítási ezüst éremmel lettek kitüntetve.

Ezen kitűnő gyártmányú hazai cognacot helyben és vidékre a következő hallatlan olcsó árakon szolgáltatom ki:

Egy egész üveg (7 dcl.) *	4 k.
Egy fél üveg (3 dcl.) *	2 k.
Egy egész üveg (7 dcl.) **	5 k.
Egy fél üveg (3 dcl.) **	3 k.
Egy egész üveg (7 dcl.) ***	7 k.
Egy fél üveg (3 dcl.) ***	4 k.
Egy egész üveg (7 dcl.) V. O. jegyű	8 k.
Egy fél üveg (3 dcl.) V. O. jegyű	5 k.
Egy egész üveg (7 dcl.) Carte Blanche	10 k.
Egy fél üveg (3 dcl.) Carte Blanche	6 k.
Egy liter **	4 k.
Egy liter ***	6 k.

L. Dupuis & fils Cognac.

Angol francia cognac gyár egyedüli képviselője helyben.

1 egész üveg (7 dcl.) cognac	12 k.
1 fél üveg (3 dcl.) cognac	7 k.

M. de Lara Lüroth Malaga

1 egész üveg Malaga (6 dcl.)	4 k.
1 fél üveg (3 dcl.)	2 k. 40 fil.
1 egész üveg (6 dcl.) Sherry	5 k.
1 fél üveg (3 dcl.) Sherry	2 k. 50 fil.
1 egész üveg (6 dcl.) Lacrima christi	6 k. — fil.
1 fél üveg (3 dcl.) Lacrima christi	3 k.

Direkt importált legfinomabb thea, egész, fél, negyedkilogrammos és kisebb csomagokban az alábbi árak szerint egyedül itt kapható:

Legfinomabb császár Melange	1 klgr. 20 k.
" " "	1/2 klgr. 10 k.
" " "	1/4 klgr. 5 k.
" " "	1 dekagr. 40 fil.
Legfinomabb orosz thea	egy klgr. 12 kr.
" " "	1/2 klgr. 6 k.
" " "	1/3 klgr. 3 k.
" " "	1 dekagr. 20 fil.

Legfinomabb Prima Jamaika rum direkt importált:

1 egész üveg (6 dcl.)	6 k.
1 fél üveg (3 dcl.)	3 k.
1 liter	3 k.

Finom Jamaika rum:

1 egész üveg (6 dcl.)	3 k.
1 fél üveg (3 dcl.)	1 k. 60 fil.
1 liter	4 k.

Házilag előállítandó rumhoz szükséges legfinomabb essentiákat raktáron tartom. A házilag előállítandó rum készítéséhez szükséges tudnivalókat készségesen közli bármely vevőjével.

Csermák Károly
gyógyász.
Nagy-Kikinda.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americ. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Messinga tanár-féle frt 2.50, dr. Carlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv, havi kötő nőknek, legjobb a világon, drlja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,

Bécs, Brandstätte 1.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkezik!

Nélkülözhetetlen és fölülmulthatatlan, hatásában csalahatatlan Világáruccikk, kivitelaz összes országokba.

Chief-Officie 48. Brixton-Road. London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon dicsért legkeresettebb házi szerek

Thierry A. Balzsamja.

Felülmulthatatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső Kűlsőleg a legeredményesebb

Sebgyógyász

Valódi: az összes művelt államokban bejegyzett zöld apácavédjeggyel és tokzárral a cég és „allein echt“ szók nyomásával. Evi előállítás 6 millió üveg. Postai bérmentes szállítással 12 kis. vagy 6 kettős üveg 4 korona. — Egy minta-üveg i moretes és a világ összes országában levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Székküldés csak az összeg előleges beküldése mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsa-kenőcse

(egynev zett csodakenőcs) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Műtötöt rondszen feleslegessé tesz. Ezen csodabalsammal egy 14 éves gyógyíthatatlannak jelentett csontszű, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákféle betegség gyógyított meg. Hatása-antiszeptikus és gyors. Mindennemű sebnél és gyuladással enyhítést, hűtést és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítóg, és osztóg hat s bármily mélyen behatolt mindennemű idegen testtől biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmentve 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. — Evi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Mindkét szerről egy egész irrattár kö-szönet fekszik el eredetiben a világ összes országából, betekintés végett. — Kerüljön mindenki bármí utánaot és vigyázon a minden tégelyre beégetett cégre: „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry“. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy állítólag egyenértékű készítmények megvételére rábeszélni hagyni, hanem tessék egyenesen a következő címen rendelni:

Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pragrad, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák államhivatalnokok szövetségének szállítója.)
(Contractor of the War Office and the Admiralty, London.)

Gondold meg és igyál!

— Könnyű azt mondani. Innék, de mit?

— Ebben a rossz, nedves, ködös időben, legjobb egy-egy csésze forró thea, a mit a hozzá való rummal vagy konyakkal együtt a Csermák gyógyszerárában Nagy-Kikindán bámulatos olcsón lehet beszerezni.